

schilddrager

schilddrager

dubbelkoppige
adelaar

keizerskroon

dubbelstaartige
gouden gekroonde
leeuw

Het Wapen van Nijmegen

Het wapen van Nijmegen heeft een schild met een dubbelkoppige adelaar en dateert uit de Middeleeuwen. Op een schepenacte uit 1322 en zegels van 1459 en 1536 is de dubbele adelaar, een eeuwenoud symbool, al te zien. Voor het eerst komen we het tegen bij Cyrus de Oudere (+ 529 v.Chr.), de stichter van het oud-Perzische rijk. Hij voert het als teken van soevereine macht. Ook zien we de adelaar als zinnebeeld van macht in de Egyptische dynastie en bij de Grieken en Romeinen.

Op 20 juli 1816 stelt de Hoge Raad van Adel officieel het al eeuwenlang gebruikte wapen van Nijmegen vast. Op 7 augustus 1953 komt er een kleine wijziging.

De tongen en nagels van de beide leeuwen die het wapen dragen, worden dan ook officieel rood. Tot dat moment waren zij goud en zwart.

Het wapen wordt als volgt beschreven:

"In goud, een dubbele adelaar van sabel, op de borst in een hartschild van azuur een dubbelstaartige leeuw van goud, gekroond met een gouden kroon van drie bladeren en twee paalen, getongd en genageld van keel, het schild gedekt door een keizerskroon van goud, gevoerd van keel, en vastgehouden ter rechterzijde door een leeuw van goud en ter linkerzijde door een leeuw van sabel, getongd en genageld van keel."

De heraldiek ofwel de wapenkunde kent een eigen taalgebruik. Het wapen wordt altijd bekeken vanuit de drager van het schild. Links en rechts zijn dan voor de kijker verwisseld. De kleuren worden aangegeven in hun oude benamingen: sabel is zwart, azuur is blauw, keel is rood.

De dubbele adelaar, samen met de keizerskroon boven het wapen, herinnert er aan dat Nijmegen een vrije rijksstad van het Heilige Roomse Rijk is geweest.

In 1247 is Nijmegen door Rooms-Koning Willem II, graaf van Holland, verpand aan Otto II, graaf van Gelre. Als herinnering daaraan wordt op de dubbele adelaar het Gelderse wapen aangebracht: een dubbelstaartige gouden gekroonde leeuw op een blauw hartschild. De beide schilddragers zijn ook ontleend aan het wapen van Gelre en aan de leeuw van Gulik. Sedert 1377 waren de hertogen van Gelre ook hertog van Gulik.

*Bron: Wapen, Stadskleuren en vlag van Nijmegen,
Jakob B.Bronsema*

Voor het voeren van het Nijmeegs wapen is toestemming van de gemeente nodig.